

(d) *Clemens VIII. apud Adam. Contzen Polit. l. 6. c. 28. §. 5. dicit, Societatem Jesu esse Societatem ingeniorum. Urbanus VIII. in Brevis ad Reg. Polon. vocat Scholas Societatis Gymnasia Sapiientia. Ludovicus de Valencia Minister Provinc. Lector Theologiae jubilatus & Qualificator S. Officii Inquisit. in Approbat. Tomi de Mariana devotione per P. Christoph. de Vega conscripti, vocat Societatem Jesu totius doctrinae, & eruditionis exemplar. Antonius Zara Episc. Petinensis in Anatom. ingeniorum ses. 1. capite unico, vocat eandem Scientiarum emporium. Caspar de Villaroel Archiepisc. Charchensis Ord. S. Augustini Scriptor doctissimus in Conc. Canoniz. S. Ignatii fol. 6. dicit, Adeo literis instructam esse Societatem, ut si illae interirent, in ista reperiri possent. Petrus Aloysius Episc. Tricariensis & Apost. Nuncius, Glorior (inquit) me a pueris educatum fuisse disciplinam Patrum Societatis, vel ex eo capite, quod is Ordo Viris eximiis abundet in omni eruditionis laude. Vid. Tom. 1. operum P. Drexelii in initio.*

(e) *Jacobus Spinosa Cardin. & Saguntinus Episc. cum assensu totius Cleri pronuntiabat, ad depellendam ignorantiam, & addiscendas artes ingenuas, nullam praesentioem offerri, quam Societatis doctrinam.*

(f) *Justus Lipsius, vir qualis, & quantus? in Cent. 3. Miscell. Epist. 30. fol. mihi 29. ad P. Raderum Soc. Jesu, ita scribit: Amicum me totum Societati Vestrae esse, quidni profitear? quae prima literis his, aliisque me imbuit, quae salutaria in omnem vitam praecipua dedit, & praevit. ibid. Ep. 34. ad Jacob. Pontanum S. J. ita scribit: O institutionem vestram olim mihi utilem! inhaeret ea, & inhaeret, ac illa Pallas fuit, quae inter tempestates, imo naufragia hunc servavit Ulysem.*

C O R O N A I
PIETATI JUVENTUTIS TRICORONATAE
D E B I T A.



*P*ietas ad omnia utilis est,
praesertim ad illam Sapiientiam,
quae non est stultitia apud Deum;
Haec enim initium habet Timorem Domini,
& non intrat in malevolam animam,
neque habitat in corde, subdito peccatis.
Lac puerorum est pietas;
Quisquis hunc succum non hauserit infans,
Nunquam crescet in virum, secundum cor Dei.
Adolescentes tenerae stirpes sunt:
Nisi his furculis continuo rorem pietatis asperseris,
vel stirpitis exarescunt,

vel non maturescunt ad fructum bonum ;
Ideoque cum arbore malâ excidentur aliquando,
& in ignem mittentur.

Spiritus vitalis est Pietas :

Qui non animatur hoc spiritu, spirans est mortuus,
de quo jure dixeris illud Magistri Veritatis
apud suum Discipulum :

Nomen habes, quod vivas, & mortuus es.

Basis bonæ vitæ est Pietas.

Nulla virtus potest subsistere,
nisi hoc fulcro sustentetur.

Denique

Corona hominis Christiani est Pietas ;

Si caput hoc ornamento caruerit,
forma totius corporis erit informis.

Hæc Corona vobis debetur, (a)

Adolescentes Tricoronati :

Estis enim vel ex Sodalitate Angelicâ,

quæ Tirocinium est pietatis,

vel è cœtu Mariano, (b)

in quo Magisteria discuntur pietatis.

Juxta horum leges,

quas sordes septeni dies conversatione inter homines
contrahunt,

Octavus quisque apud Dei Vicarios confessione
deponit.

Decimus ferè quintus escam vobis dat

Panem Angelicum,

qui confortat corda hominum,

& potum propinat vinum,

quod germinat virgines,

& parit fontem aquæ, salientis in vitam æternam.

Palmare pietatis vestræ argumentum est,

quod filii Virginis, quæ Mater est

pulchræ dilectionis,

volueritis etiam esse Discipuli illius Magistræ,

quæ Regina est scientiarum omnium,

MARIE :

A 3

Hanc

Hanc enim publico devotionis Sacramento
in Magistram elegistis,
Adolescentes Parthenii,
Quando saxeam in areâ Tricoronati Gymnasii Statuam,
In perpetuum Marianæ Pietatis monumentum
DeVotI CLientes
Mariæ VIRGINI eXstrVXerVnt:
Non possunt enim non esse Discipuli pii,
qui sub disciplinâ versantur illius,
quæ Magistra est pietatis.
Pergite adolescentes optimi,
etiam ubi emeriti fueritis artium Studiosi,
esse alumni pietatis;
Et in Scholâ Christi scientiam Sanctorum edocti,
Trium Coronarum Discipuli,
fulgebitis aliquando in cælis inaugurati Magistri,
sicut stellæ in perpetuas æternitates.

NOTÆ super hanc Inscriptionem.

- (a) *Gregorius XIII. in speciali Breui in favorem Archi-Duc. Acad. Molzheim. hoc elogio pietatem, quâ Societas Juventutem erudit, commendat: Societatis homines Juventutem, à quâ totius Ecclesiæ incolumitas pendet, non minùs Christianis moribus, quàm liberalibus disciplinis indefesso labore, singularique industriâ imbuunt. Varii etiam Antistites asseruerunt, Seminarium Religionum Societatis JESU Scholis contineri: & Leopoltianus, Archi-Episcopus Polonus, ut alios plures præteream, non semel professus est, se, si quid in studio pietatis profecisset, Societatis JESU institutionibus profecisse. Vid. Gomez in propag. Societ. fol. mihi 91. & 109. Urbanus VIII. in Breui Apost. ad Regem Polonia misso, de hominibus Societatis ita loquitur: Qui lacte pietatis juventutem nutriunt.*
- (b) *Sodalitas Mariana, Gymnasii Societatis propria, à Gregorio XIII. confirmata, ab eodem & aliis Pontificibus variis Privilegiis locupletata, tantam habet à suâ Præside Mariâ dignitatem, ut & primi Ecclesiæ Proceres, & Imperatores, ac Reges sibi gloria semper duxerint audire & esse Sodales B. Virginis; sed neque literatus ferè quisquam est, si Mariam diligit, qui non aveat, suum nomen in Album Sodalitatis Marianæ referri. Vensiensis Antistes apud Gomez fol. 109. tanti aestimabat Sodalitates Parthenias, ut diceret: plus se gloriari, quòd inscriptum nomen Sodalitati Marianæ haberet, quàm mitrâ suâ & Episcopatu.*

DESCRIPTION

Marianæ Statuæ in atrio Tricoronati Gymnasii erectæ.

STATUA columnæ imposita, refert imaginem sinè maculâ conceptæ Virgini-
nis, cujus caput tegitur coronâ stellarum duodecim ; brachia complectuntur
Infantem JESUM ; pedes conterunt Draconem infernalem. Structura tota ex
secto lapide est, alta pedes triginta quinque ; figura basis, quam Angeli quatuor
circumdant, octogona est, chronicis variis, quâ graphicis, quâ metricis, caractere
albo, aureoque insignita. In lapide quadrato, cui scapus columnæ insidit, quâ
parte Orientem aspicit, legitur hoc Chronicum ;

*Virgo Deipara Labis originaria ex Pers,
Vble IVventVls TrICoronata MagIstra.*

In parte oppositâ ex Andreadâ Cretensi habetur :

*Terra Virginalis, ex quâ novVus,
Et Vetere antiquior proCessit ADAM.*

Parstertia, quæ Meridiem excipit, ex Georgio Nicomed. exhibet :

*AVXILIATRIX Vera eandem quæ Varentis,
& InVoCantIs.*

Quarta denique Septentrioni obversa, habet ex Origene :

*Hæc est parens Vulgentis FILII, Digna Digni,
ILLibata, & sancta sancti,
Vna VnIVs, Vnica Vnici.*

Media pars basis, quæ totam molem sustentat, quaternâ facie totidem
legenda præbet chronica. Primum invitat Adolescentes Tricoronatos
ad cultum Matris suæ his verbis :

*Venite FILII, aVDite:
Hæc Mater nova est EVA :*

*orate aVe,
Et Vos servable à Ve.*

Secundum, Adolescentes dyscolos è Gymnasio proscribit hoc anathemate :

Exeste, quos scabiosa Labes InVICIVnt:

*Tota pVLCra est hæc Virgo,
Non patIVt MACVLa.*

Tertium navos arcet à Virgine, hac factâ ad Serpentem allusione:

rrVstra qVærls In Corpore VirgInIs

MaCVLas serpentIs :

sVb pLantIs VirgInIs CaLCatVs JaCet.

Quartum dirigitur ad Infantem, maternis brachiis inhaerentem, & eundem Serpentem, Virgineis pedibus contritum, hoc epigrammate :

noLI rogare,

qVare In aMpLeXV VirgInIs sIt Infans,

sVb pLantâ JaCeat serpens?

Virgo Ista Infantes LaCtat ;

serpentes CaLCat.

Pars infima basis refert sequentia. Frons, quæ plateæ obvertitur, inscriptum habet :

MarIæ VirgInI DeVotI CLientes

eXstrVXerVnt.

Latus primum octogoni minus ex S. Augustino habet :

HÆC EST FORMA DEI.

Secundum ex Andream Cretenſi : STATUA à DEO SCULPTA ; quibus in latere octogoni majore, hoc respondet Chronometrum :

HæC statVa est pVra , est à NVMIne sCVLpta fIgVra,

nIL habet aVt LabIs , VeL pVLCro In Corpore tabIs.

Tertium habet illud S. Bonaventuræ : OPUS DIGITORUM DEI ; cum hoc Chronometro leonino in latere majore :

effIgIeM hanC plnXIt DeVs , & sibi gratIa fInXIt :

non poteras sæVos InſIgere tartare næVos.

Quartum dat legendum illud S. Thomæ : IMAGO DIVINÆ BONITATIS, cum hoc Chronico, lateri majori impresso :

non est Labes In hac VirgIne,

neqVe fVIt , aVt esse oportVIt ;

qVIA est IMago DIVINæ BonItatIs.

Singuli Angeli sua ostentant symbola, quibus aliquæ Virgineæ Matris prærogativæ figurantur. Primus eorum arcam Noë ostendit cum Lemmate : EXTRA HANC NULLA SALUS. Spiræ seu pedi, cui insistit hic Angelus, inscriptum legitur : *In me gratia omnis viæ, & veritatis.* Quo necessitas Mariani cultûs innuitur. Secundus monstrat Aquilam, quæ pullum, solaris luminis impatientem, abigit, adjecto lemmate : DEGENERES REPROBO. In pede legitur : *Ego mater pulcræ dilectionis, & timoris, & agnitionis, & sanctæ spei :* quo significatur Dei Parentem non nisi genuinos fovere filios, spurios verò rejicere.

Tertius Virginem sine labe conceptam figurat, lilio inter spinas collocato, cum epigraphe: **NON LÆDOR AB ILLIS** : infra scriptum est : *Sicut lilius inter spinas, sic amica mea inter filias.*

Quartus denique Mariam omnis culpæ actualis expertem declarat in vite, botris gravidâ , cum inscriptione : **NON TULIT LABRUSCAS.** His adjectis Scripturæ verbis : *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.*

§. II.

Societas JESU Coloniensis Magistram Magistrorum Mariam suo Gymnasio Rectoricem præfuit, eique Juventutem suam committit informandam.

Seculum est unum, ac medium, Intemerata Mater, quo terni è Societate Filii tui, Henricus Dionysius, Joannes Franciscus Colsterus, & Joannes Rheitius, à Servo tuo Ignatio huc missi, sociis quibusdam aucti, tandem sedem stabilem in Gymnasio Trium Coronarum invenerunt. Verlabatur eâ tempestate, ut tu probè novisti, tanto in discrimine Colonia, ut sine ope cælicâ non posset ab interitu prohiberi. Nam grasfata per Germaniam Lutherana pestis, post correptam Archi-Diœcesin, in hanc se se urbem insinuans, tum aliorum, tum ipsius postmodum sacri Antistitis animum malignâ lue afflaverat. Languebant insuper sacra præcipuè Studia, & extincta in multis devotio, rarus Sacramentorum usus, æstimata libertas religionis (speciem præbebant civitatis ad defectionem ab avitâ Fide inclinantis. Quare pulchellus grex Tuorum, ut in societatem veniret eorum, qui præsentis malo curationem facere laborabant, nihil habuit antiquius, quàm ut Te conatuum suorum propitiâ haberet adjutricem. Didicerat enim ab Ecclesia Dei vivi, quæ (a) est columna & firmamentum veritatis, quòd (b) Tu sola cunctas hereses in universo mundo interimas. Noverat etiam Juventutem studiosam nullo Doctore alio feliciores posse progressus facere, quàm sub disciplinâ Magistra illius, in quâ (c) & Dei virtus, & Sapientia, & omnes thesauri Sapientia, & Scientia inveniuntur. Ipsa igitur Tibi Purificanti sacrâ die (d) Tui Filii Societas, postridie functionum suarum factura exordium, Te in cœtus sui Patronam, & Juventutis informandæ Magistram unanimi devotionis sacramento adoptavit; Et verò Te, quæ Tua est facilitas, Tuorum admisisse clientelam, non obscuro sunt argumento fructus uberrimi, qui pios Societatis Agrippinensis conatus, & labores ad Dei gloriam, tum conservandam, tum promovendam susceptos, jam inde usque ad hæc tempora fuerunt consecuti. Qui fructus, & incrementa pietatis, quoniam Dei, omnia in nobis operantis, beneficia sunt (nos enim (e) Servi sumus

inutiles, non sufficientes aliquid cogitare ex nobis) Tuæ pariter in nos propensæ voluntatis luculenta sunt testimonia : credimus enim seruo tuo Germano (f) *Neminem esse, cui donum aliquod concedatur, nisi per Te* : quia (g) *Sic est voluntas Domini, qui totum nos habere voluit per Mariam*, quæ (h) *dispensatrix es gratiæ, & misericordiæ*. Patiêris benigna Mater, ut nos Filii, Patrum nostrorum secuti exemplum, Te pariter in Rectricem, Magistram, & Patronam studiosæ Juventutis nostræ, interpolato devotionis sacramento, adoptemus ; quàmque illi pietatem, dum se totos Tuæ Majestati devoverunt, intrâ domesticos parietes continuerunt ; Nobis liceat eandem cum publicâ nostri erga Te affectûs testificatione divulgare. Rectricem Te magnificam admittimus, quia (i) *Dei magnificentia es* : In Magistram Te eligimus, quia (k) *Beatus est homo, quem Tu erudiêris Domina, & de lege tua docueris eum* ; quæ (l) *Ruperto tuo Magistra Magistrorum es* ; Idiote (m) *Doctrix Doctorem* ; Cretensî (n) *Thesaurus Scientiarum* ; Ephremo (o) *Lumen Studiosorum* ; Bernardo (p) *Scientia Scientiarum*. Patronam Te Juventuti nobis commissæ præficimus, tum quia (q) *Thesauraria es gratiarum Dei, potens Discipulos Tuos amplissimis immunitatum Privilegiis impertiri* ; tum ut hac ratione pro munere Nobis imposito, teneros adolescentum animos ad Tuam amorem, & venerationem accendamus : Hæc est enim scripto relicta voluntas Ignatii, qui totum Ordinis Nostri Institutum Te Magistrâ didicit, ut Profesores literarum sedulò curent, quòd tenera in Te pietas Discipulorum animis imprimatur. Profitemur etiam libenter, & piè gloriamur cum seruo tuo Nadali, quòd universa Societas JESU sit simul Societas amantium Mariam. Ut hunc in Te amorem argumento publico testatum faciamus, in Gymnasii atrio insculptam saxo Statuam in solidum, & perenne nostræ erga Te devotionis monumentum honori Tuo erigimus : illud insuper notum fieri cupientes, quòd Gymnasium Tricoronatum Gymnasium sit Marianum ; hoc est, schola non modò literarum ; sed etiam modestiæ, & pietatis. Tu enim (r) *Germano literarum Academia es, & Laurentio Justiniano (s) Magistra virtutum, & pietatis*. Dignare igitur, Magnifica inventrix gratiæ, Gymnasii nostri claves admittere. Tibi debentur, quæ claves Regni cælestis, (t) ab eo constituta, qui habet claves mortis, & Inferni. Trium Coronarum est Gymnasium, ideòque Tibi dedicandum, quæ totidem gratiis (u) *Tricoronata prædicaris*. Dignare ô Magistra, & Patrona, meæ curæ commissos Adolescentes ad Tuam disciplinam, & patrocinium admittere. Quanquam non potes eos rejicere, quia Tui sunt ; sunt enim Societatis Filii Tui, qui suæ Matri res omnes conditas in servitutem addidit. Minerval non promittunt Neo-Discipuli, quia Te dignum non habent, quod polliceantur. Si tamen omnino salarium exigis, offerunt, quod pauper Æschines Magistro Socrati obtulisse perhibetur, se ipsos ; rudes quidem, & incultos ; at Tuâ curâ tandiu poliendos, donec formetur in iis Christus. Quare Magisterium

Tuam

Tuum auspicare ô Maria, & Discipulos Tuos, quod unicè flagitamus, ità institute, ut discant timere Dominum Deum suum omni tempore. Da (x) illis *Sedium Tuarum asistricem sapientiam*, ut lacteo illius rore enutriti, cum Discipulo tuo JESU (y) *sapientiâ, & gratiâ apud Deum, & homines proficiant*, atque ad suam, multo- numque salutem felicibus auspiciis adolescant; donec ad justitiam eruditi cum doctis aliquando fulgeant, quasi splendor (z) firmamenti in perpetuas æternitates. Ne verò de pronâ meorum in Te voluntate, & affectu possis ambigere, audi, ô Domina, non me; sed ipsam juventutem meam: Ità enim ore concordi loqui- tur; sed sinè lege, & numero; amor enim, qui legem nescit, & modum, verba dictavit. Dei Parens &c. vid. §. seq.

(a) 2. *Timoth. 3.* (b) ità *Ecclesia de B.V.* (c) *S. Anselmus super illud: Intravit Jesus in quoddam castellum.* (d) *anno 1557. Societas Jesu ingressa est Gymnasium Trium Coronar.* (e) *Luc. 17. & 2. Cor. 3.* (f) *S. Germ. orat. de Zonâ. Virg.* (g) *S. Bern.* (h) *Pelbart. in stellar. l. 6.* (i) *Rich. à S. Laur. l. 4.* (k) *ex Ps. 93.* (l) *Rupert. lib. 1 in Cant.* (m) *c. 3. de contempl. B.V.* (n) *S. Ephrem de laud. Virg.* (p) *S. Bernard. super Salve.* (q) *Idiota. in Prolog.* (r) *S. Germ. or. de Nativit. B.V.* (s) *Laur. Justin. de Nativ. B.V.* (t) *S. Ephrem in laud. B.V.* (u) *S. Th. 3. p. q. 27. a. 5. ad 2.* (x) *Sap. 19.* (y) *Ildeph. serm. 1. de Assumpt. Virg.* (z) *Dan. c. 12. v. 3.*

§. III.

DISCIPULI TRICORONATI,
Ad erectam in atrio Gymnasia Statuam affusi, Mariam
Virginem in Magistram, & Patronam eligunt.

DEI Parens absque pare, (a)
Spatiosum (b) orbis mare;
Magnitudo caritatis, (c)
Latitudo pietatis, (d)
Thronus Dei, (e) Mater spei, (f)
Virgo, cara Numini,
Te Magistram adoptamus,
In Patronam Te rogamus;
Vitæ cunctas actiones,
Verba, cogitationes,
Confecramus, dedicamus
Illibata Virgini.
O Magistra Magistrorum,
O Patrona peccatorum,
Ne repelle nuncupatos,
Tribus sertis coronatos:
Tu divinâ disciplinâ
Doce nos proficere;

Dum subibimus examina,
 Non in penso sint errata,
 Nulla menda, vel peccata:
 Sicque Natis approbatis
 Liceat ascendere.

(a) S. Bonavent. in Litau. B.V. (b) S. Chrysof. in Hor. animo. (c) S. Bonav. ibidem.
 (d) idem loc. cit. (e) Cyril. Hierosol. serm. de B.V. (f) Richard. à S. Laur. lib. 6.

§. IV.

SCIENTIA GRAMMATICÆ,
 M A R I A,
 A TRICORONATIS GRAMMATICÆ
 DISCIPULIS IN MAGISTRAM ELECTA.

A, A, A, Domina; ecce nescimus loqui, (a)
quia pueri sumus.

Ut discamus bene loqui,
 Infantes Tricoronatæ Grammaticæ Discipuli,
 Magistrum inquirimus,
 qui elementa nos doceat.
 Nolumus tamen habere Magistros Prophetas,
 quia elingues sunt. (b)

Moyfes non potest a nobis intelligi;
 nam impeditioris linguæ est:
Isaias non loquitur purè;
labia enim ejus immunda sunt:
Jeremias puer est, & nescit loqui.
 Neque placet nobis Cato aliquis, vel Priscianus,
 Pacuvius, aut Flaccus,
 inania Grammaticorum nomina:

Erraverunt enim ab utero, (c)
docenti sunt falsa, & perverterunt verba Dei viventis.
 Tu sola nobis loquere, ô Maria,
 qua nunquam offendisti in verbo,
 ideoque perfecta es Grammatica.

Neque poteras unquam
 vel Solocismo in Grammaticam impingere,
 vel Barbarismo mendum oris committere;
 quia omnia emendatè loquendi præcepta
 didicisti Magistro illo,

qui lingua est, & scientiam habet vocis. (d)

Ille Tibi semel inspiravit, quod semper exultares,
Verbum bonum.

Verbum unum, & Infans,
quo tamen dicuntur omnia.

Verbum cum gustu legibile, quia caro factum. (e)

Verbum à Patre genitum, ideòque Derivatium.

Verbum Substantivum, quia EST, quod EST. (f)

Verbum Activum,

sine quo factum est nihil, quod factum est. (g)

Verbum Passivum,

sub Pilato usque ad mortem crucis.

Verbum Commune, quia omnibus omnia factum.

Verbum Deponens; sed potentes de sede. (h)

Verbum verè Anomalum,

quia nullum admittit casum, & tempus;

Casus tamen regit omnes, & tempora.

Denique Verbum, cui nomen est super omne nomen. (i)

Hoc Tu Verbum quando concepisti,

omnes thesauros sapientia, & scientia comprehendisti. (k)

Ut ostenderes,

Te Grammaticæ rudimenta non ruditer didicisse,

Pomum Adami,

quod nullus Grammaticorum declinare potuit,

Tu sola Declinatione secundâ declinasti.

Quàm bellè noveris Elementa Literarum in Syllabas,

& has in vocabula conjungere,

illustre specimen dedisti,

quando Alpha, & Omega, Vocales,

interjectâ nominis Tui Consonante M,

in amabile Verbum A M O fecisti consonare.

Hoc deinde Verbum

per quinque vitæ tempora modis omnibus,

juxta primum, & maximum novæ Grammaticæ præceptum

constantissimè conjugasti. (l)

Genera Nominum omnia,

non poteras non præsentis memoriâ distinguere:

Prius enim, quàm barbarus ille Grammaticus Adam

res omnes suis appellaret nominibus,

Tueras (m) cum Deo cuncta componens.

Quàm aptè nomen *Adjectivum* cum suo *Substantivo*
conjunxisti;

Quando magnificum emendatæ locutionis Argumentum,
in Dei laudes compositum,

hac verborum Periphrasi exornasti:

*Fecit mihi magna, qui potens est,
& sanctum nomen ejus.*

(n)

Denique,

ut alia Tuæ artis experimenta præteream,

duas naturas *Divinam, & Humanam,*

Conjunctione Copulativâ, Fiat, in unum colligasti, (o)

Constructione tam *justâ, & intransitivâ,*

ut *Verbum Personale, & Nominativus homo, (p)*

unus, idemque *Numero, & Personâ Christus efficeretur.*

Permitte igitur, ô *Mater Parvulorum, (q)*

ut Infantes parvuli bene loqui doceamur,

Te *Magistrâ,*

sub cujus disciplina, & arbitrio

Infans Deus versatus fuit. (r)

Da *Magistra,*

ut tres præcipuè lectiones perdiscamus:

Nimirum:

Discernere genera bonorum à malis;

Conjugare per Ego bona verba:

Timere DEUM, & mandata ejus observare, (s)

quod est omnis homo:

Idque per *omnia vitæ tempora, & modos.*

Declinare per omnes fortuna casus mala nomina:

Concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum,

& superbiam vitæ. (t)

Quas lectiones si ad unguem tenuerimus,

erimus albæ Gallinæ, hoc est, *Immaculatæ Matris*

immaculati & innocentes Filii,

& Grammatici Tricoronati,

testimonium habentes JESU Christi. (u)

(a) ex Jerem. c. I. v. 6. (b) Bern. in Cant. (c) ps. 57. (d) Sap. I. v. 7. (e) Joan. I. c.
(f) Exod. 3. c. (g) Joan. I. c. (h) Luc. 2. c. (i) ad Philipp. 2. c. (k) ad Colos. 2. c.
(l) Matth. 22. c. (m) Prov. 8. (n) Luc. I. c. (o) idem loc. cit. (p) accipe tò Homo sub-
stantivè pro Humanitate, non adjectivè pro Personâ. (q) S. Bonav. super Salve.
(r) Ildephonsus. serm. 1. de Assumpt. Virg. (s) Eccles. ult. c. (t) I. Joan. 2. c. (u) Apoc.
2. c.

D A T I V U S.

*Dulce melos
Tot maria corda
demus*

*vel quot vos pro-
ducit flores*

Hae sunt **A C C U S A T I V U S.**

*vita Numini
Te gaudere
invenire, hanc te
amantem pro dicit
mij*

EJa cuncti voce juncti
Infirmis consonemus ;
Tot **MARIAE** metra demus,
Quot in unda sunt pro cella ;
Quot coruscant axe stella :
Quot in aethra sunt vapores ;
Quotque primo vere flores ;
Nam *Dativa Numinis*
Est voluntas Virginis. (c)

Perge turba consonare,
Et **MARIAM** nominare:
Hanc amate, praedicate,
Ore lato, corde feto,
Laudibusque, plausibusque :
Huc Camenae, voce plene ;
Et **MARIAM** ludite,
Hanc ad astra tollite.

V O C A T I V U S

*Mundi cedro
caeli palma*

O **MARIA**, Mater alma,
Rosa vernans, lata palma,
O levamen perditorum,
Et juvamen debitorum.
O puella, clara stella,
Margarita, nostra vita:
Ne Clientes despice,
Infirmis respice. *tu colentis*

ABLA-

A B L A T I V U S.

A M A R I A , Matre mirâ
 Est piata Patris ira :
 Namque mundum qui redemit,
 Stygis hostes qui peremit,
 Ille Magnus, factus Agnus,
 Ille J E S U S , factus esus
 Natus est ex Virgine ,
 Adjuvante Flamine.

*Off. afflu. mater Dei
 ad quam currunt
 totum orb. rei
 stygij monstra*

(a) SS. PP. bis elogiis B. Virginem exornant. (b) Cant. 2. (c) Luc. 1. c. Ecce ancilla Domini, fiat mihi. &c.

EPIGRAMMA GRAMMATICUM.

Quare M A R I A non declinetur in numero plurali.

Plurali numero variare, caveto Mariam ;
 Nam Virgo Singularis est. *Dimet. jamb.*

A L I U D.

*Dum declinamus Tua nomina, Virgo M A R I A ,
 Non declinamus nomina, Virgo, T u a .*

A L I U D.

M A R I A .

A N A G R A M M A ,

A M A R I .

CRedite Grammatici, Verbum est, noménque Maria;
 Hoc anagramma probat ; Maria vocatur amari.
 Dulce est hoc nomen ; Verbum nihil istud amari
 Continet, ambo tamen sapiunt plus semper amari.

SCIENTIA POËTICÆ
M A R I A

A Poëtis Tricoronatis in Magistram electa.



Alladem, literarum Præsidem,
è cerebro Jovis natam esse,
figmentum est.

Te, ô MARIA,

Filiam singularium Dei cogitationum (a)
ex ore Altissimi prodiisse
veritas est:

Ideoque Studioforum Minerva es,
& scientia scientiarum.

Magisterii Poëticæ dedisti specimen,
quando Numine plena,

Judææ montes, Parnaso sanctiores, ascendisti,
ibique anacephaleosin omnium carminum
composuisti *Magnificat*, quod nemo corrigat.
Cothurnis incedebas, dum caneres:

Et exultavit spiritus meus in Deo, Salutaris meo.

Soccus indueras, quando dicebas:

Respexit humilitatem ancilla sua.

Entheos spiritus bibisti,

non ex Hippocrene,

quam ungula fabulosi Pegasi excusit;

Sed ex perennis vitæ fonte,

quem occisus Agnus suo pede elicuit.

Poëma elaborâsti pulcherrimum,

quando Verbum concipiens, Deum. Hominem (b) efformâsti.

Hoc Verbum, aternitate longum,

Tu maternâ usa licentiâ corripuisti

uno tempore;

At

At mitius, quam corruptus ille Carminifex;
 qui sine lege, & auctoritate illud aliquando corripuit. (b)
 In eodem Verbo cum suavissimo fluxu unam fecisti caesuram,
 quando illud juxta praescriptam regulam circumcidisti.
 Nunquam uberius tibi vena fluxit,
 quam cum intenta uni Verbo staret juxta crucem Filii Tui,
 & ad Te esset conversio ejus.
 Quam concinnè noveris tuos versus
 suis astringere pedibus,
 ex eo didicimus,
 quòd pedes Incarnati Verbi tam pulcre fasciis illigaveris.
 In hoc Poëtis sublimior omnibus,
 quòd Ancilla Domini nunquam pes superbia veneris. (c)
 Est & illud Poëtarum omnium vitium,
 quòd *mutas* cum liquidis permisceant.
 In tuo carmine omnia sunt liquida,
 nihil mutum.
 Habuisse quoque tuos versus exactum numerum,
 ex eo colligimus,
 quòd Verbum, quo construuntur omnia,
 subinde ad numeros induxeris;
 Quando juxta Verbi hujus incrementum
 numerabas annos aetatis. (d)
 Agnoscimus Te Magistram Poëtarum,
 Ô M A R I A;
 Sub cujus disciplinâ non possunt non esse
 candidi Poëseos Candidati,
 quibus lac potum das, non aquam:
 optimè conscia,
 quòd carmina non benè scribantur aquae potoribus.
 Lac istud qui primus bibit Discipulus Tuus,
 profecit aetate, sapientiâ, & gratiâ, (e)
 factus Poëtarum Alpha, & Omega.
 Hoc lacte potus eructavit *Pia Desideria*
 HERMANNUS HUGO,
 cujus lingua est dulcior illo
 melle, quod in ceris Attica ponit apis.
 Hoc lacte animavit lyram suam
 MATTHIAS SARBIEVIUS,

qui Musarum iudicio fertur

*Touuisse celsa iunctus astra Pindaro,
Montemque victor isse per biverticem,
Nulli secundus inter astra Delphica.*

Hoc lacte implevit venam suam

JACOBUS WALLIUS,

quæ dum incipit fluere,

*Monte decurrens velut amnis, imbres
Quem super notas aluere ripas,
Fervet, immensusque ruit profundo*

Wallius ore.

Hoc lacte inebriatus ad arma profiluit

JACOBUS BALDE,

qui,

Seu vult cothurnos Noricus, induit;

Soccata seu arridet Hellas,

Socco Helicon Patris inturæscit.

Hoc lacte calamum temperavit

JACOBUS BIDERMANNUS,

Quem dum romino,

Favete linguis;

Vestra est illa dies, favete Musa,

Dum, qui vos geminas tulit per artes,

Et vincitæ pede vocis, & soluta,

Germani colitur chori sacerdos.

Hoc lacte stylum acuerunt

Avancinus, & Gallutius, Vincartius, & Sautel;

Verpaus, & Stephonius; Masenius, & Masculus;

Malapertius, & Bahufius; Biselius, & Cabillavius;

Remondus, & Ines; Guinifius, & Gazans;

Bentius, & Donatus; Petavius, & Dondinus;

ac sexcenti alii;

omnes JESU Socii, nostri Magistri,

Tui Discipuli.

Admitte nos in Album Tuorum Poëtarum,

O M A R I A,

& concede,

ut Te Magistrâ carmen nostrum (e) ita pangamus,

ut in fine versûs canere nobis liceat:

Est Deus in nobis, comitante excedimus illo.

(a) S. Damasc. (b) Homo Græcis dicitur Poëma descriptum à Deo. (c) corripiam
 eum & dimittam. Luc. 23. (d) Psal. 35. non veniat mihi pes superbia. (e) Cum factus
 esset Jesus annorum duodecim. Luc. 2. c. (f) Cicero in Paradoxis: carmen est
 nostra vita, in quâ si syllabam omiseris, exhibilaberis.

Ejusdem Argumenti Poëtica descriptio.



Unc age, quâ curvis Rhenus complectitur ulnis,
 Cœruleoque sinu caram ante omnia Nympham,
 Agrippinam Urbem, cælo delabere ab alto
 Virgo Parens, vultuque Ubios propiore serena.
 Est locus, hunc *Terna* celebrem fecere *Corona*,
 Quem totidem, pulcro jungentes fœdere dextram,
 Divæ habitant, *Pieras*, solersque *Industria*, quaque
 Assidui comes esse solet *Doctrina* laboris.

Hanc Tricoronati complendam Numine sedem
 Diva Tuo, propriam Tibi (a) sacratamque dicamus:
 Indignam certè; neque enim, quam claudere latis
 Ingens fornicibus domus omnipotentis Olympi
 Nesciit, humanum speret comprehendere tectum.

Adsis, ô, facilisque veni pede Diva secundo:
 Maternos hîc fige pedes, rerumque potentem
 Expandens latè super hæc penerralia pallam,
 Hanc parvam, multa orantem, (b) teneraque supinas
 Tendentem cum voce manus ad sidera pubem
 Accipe, daque tuâ placidè requiescere in umbrâ.
 Est aliquid pridem conspersis flore plateis
 Sublimem thensis circum per compita ferri (b)
 Gratura humeris onus innocuis: Studiosa Juventus
 Hîc prima ante alios ibat longo ordine juncta,
 Certatim ingeminans cantus. Sophiæque Clientes
 Ferre manu tedas, lucemque accendere flammis
 Cernere erat, supràque omnes sacra carbasa latè
 Crispa levi vento, vacuas fluitare per auras.

Quin & Agrippinæ Proceres, almique Senatûs
 Pars melior, Patriumque unâ lectissimus ordo,

Se comitès addant, quos agmine plurima denso
 Unda hominum glomerata subit, Juvenúmque, senúmque,
 Ecce autem se se lux plurima fundit ab alto,
 Perstringitque oculos : aciem quis tollere contra
 Sustineat, radiósque, & tantæ spicula lucis
 Subter ferre queat ? cælum jam vota secundat :
 Surgite humo Juvenes : Virgo (mirabile dictu)
 Os, humerósque Deæ similis, lucémque per auras
 Insolitam fundens, cælo se mittit ab alto,
 Et sensim propior nostris allabitur oris.
 O quàm Te memorem Virgo ? micat aurea vestis,
 Sole lacesceta, & multam sub nubila lucem
 Æmula dat Phœbo ; contractæ ab origine nullus
 Culpæ nævus inest : bis sex pulcro ordine circum
 Præcingunt nitidâ collectos lege capillos,
 Contextæ hoc cælo stellæ : pulcherrimus ora,
 Nec patre mortali genitus, per eburnea colla
 Virginis, infusus pender puer : insuper anguis,
 Monstrum horrendum, ingens, involvens orbibus orbes,
 Nequicquam insultans, cristasque in sidera torquens,
 Sub pedibus nodis centum, & compagibus arctis
 Post tergum vinctus, fremit horridus ore cruento,
 Jam propiùs demissa super sacra culmina, Musis
 Astiterat pendens Dea, quâ venerabile saxum
 Virgineos aprâ simulabat imagine vultus.
 Constitit hic, mutò veluti de marmore saxum,
 Et visu in medio lufam se Diva putabat,
 Vix credens, vix ipsa sibi, stupuitque tuendo
 Omnia per molem, quibus est mirabilis ipsa ;
 Nec potis est explere animum ; deín talibus inquit :
 Sic oculos, sic ipsa manus ; sic lumina gesto,
 Sic dulcem Natum : Talem me fingit imago.
 Ipsum etiam Saxum subridet dulce Puello ;
 Ficta Parens, murasque audit, redditque loquelas.
 Dixit, & augustam subitò per inania pallam
 Explicat, & latis media ipsa amplectitur ulnis,
 Hinc, illino pubem : tenerum genus undique subtee
 Parvum abdicit caput, & dulci se condit in umbrâ.
 Nec minùs interea pleno se Numine fundit

In Scythiam, siccem
 Sicut traxit domum
 Hic utrum est, habet
 Non Delphos, Trip
 Consulit : hic leg
 Illabatur animis
 Tanquam aris pug
 (Namque etiam h
 Vicitricis hederæ
 Quod superest, quot
 Accipio agnoscoque
 O bene ! ne post
 Castitasve ministr
 Aonidum ducar, n
 Se stimulos sentire, s
 Affarique Diis, ut
 Exortiatque nihil v
 Tu Virgo mihi p
 Musarum Antistes
 Vatum animos, v
 Magnus, quem
 Vix tandem creb
 Hic tamen ille ar
 DIVA sed innum
 Excitum ex Erebo
 Attollentem iras,
 Infestantem hortos
 Pallada quid mem
 Ni caput anguicom
 Non hac devictam
 Gorgona profertur
 Eumenidumque re
 Innexum crines,
 (Hæresis huic no
 Stans super exuvia
 Fas mihi mus
 Occultasque anim
 En erit, ut Domu
 Perletta æterno

In Statuam, siliicemque animans Dea, talibus infit :

Salve grata domus, docti salvet Penates :

*Hic certum est, habitare Mihi : non Rostra Quiritum,
Non Delphos, Tripodasque, & Athenas, Palladis arcem,
Contulerim : hinc leges, hinc pandam oracula Vatum,
Illabárque animis : sacris his postibus olim
Tanquam aris pugiles poterunt suspendere parvi,
(Namque etiam fingunt belli simulacra Camœnæ)
Victricésque hederas, emptasque labore coronas.
Quod superest, quotquot dociles hæc testâ subistis,
Accipio, agnoscoque meos. Nec plura locuta est.*

O bene ! ne posthac citharam mihi tendat Apollo ;

Castaliásve ministret aquas, nec Pallas in hortos

Aönidum ducat ; non intus jactet agentes

Se stimulos sentire, sacrumque Poëta calorem ,

Affarique Diis, ut Phebo digna loquatur,

Excutiátque nihil tenui mortale cothurno.

Tu Virgo mihi Pallas eris, Tu sola futura

Musarum Antistes : Tu vero Numinè complex

Vatum animos, vulgóque facis distare profano.

Magnus, quem jactat custos Heliconis, Apollo,

Vix tandem crebris fudit Pithona sagittis,

Hic tamen ille arcu, nunquam fallente timendus :

DIVA sed innumeris secundum mortibus anguem,

Excitum ex Erebo, contra genus omne futurum,

Attollentem iras, fortunatosque veneno

Infestantem hortos, sine cuspide stravit inermis.

Pallada quid memoras ? imbellem Pallada DIVAM,

Ni caput anguicomum Perseus avelleret harpe,

Non hæc devictam, monumentum nobile scuto

Gorgona proferret. Sed averni è sedibus imis,

Eumenidumque toro natum, vittisque cruentis

Innexum crines, & pejus Gorgone monstrum,

(Hæresis huic nomen) nullo consortè triumphî,

Stans super exuvias Virgo sub Tartara misit.

Fas mihi nunc ventura, novâ sub Præsîde fata,

Occultasque animo, quas sensu, pandere sortes.

En erit, ut Domus hæc nunquam passura senectam,

Perstet in æterno monumentum nobile saxo,

Virginis auspiciis, triplexque corona coronis
 Virgineis inserta, perennem in secula florem,
 Ære immortalis, firmoque adamante revincta
 Mœnibus Agrippæ, Rhenoque æquæva bicorni
 Æternum teneat. Non me præfagia fallunt:
 Dum summum stabit, moles altissima, templum,
 Monstrabitque Ubiis opera interrupta futuris,
 Nostra sub eximiâ florebit Pallade Gymnas,
 Quidquid aget contrâ latis successibus æger
 Livor, & impatiens victrices ferre coronas.
 Quantos doctrina faciet, movumque profectus,
 Quantos temeritæ pubes commissa Magistræ?
 Et si Gymnas adhuc rudis, indigestaque Musis,
 Ac vix nata orbi, Kircheros, Sibeniosque,
 Masenios, Schallôsque, (c) & Te, ter maxime Lipsi,
 Innumerôsque, quibus doctorum dat chorus omnis
 Asurgens palmam, primo dedit inclyta fetu,
 Evasitque Parens tam pulcrâ prole beata,
 Quos ævi matura, & tantæ Palladis arte
 Informata, viros, utero pulcherrima pleno,
 Non dabit hæc Mater? quot non circum ubera Nati
 Pendebunt quondam, seu quos vicinia misit,
 Seu quos dant Ubiæ blandos ante omnia Matres?
 Hæc dum vaticinor, tres se movère Coronæ
 Ter circum, annutumque dedit non mobile saxum
 Virginis, & certo firmârunt omine dicta.

NOTÆ in præcedens carmen.

(a) Ut Societas JESU jam inde à sui primordio Beata Virgini singulariter
 devota fuit, ita omni studio laborat, ut commissis suæ cura Discipulis teneram pieta-
 tem erga eandem Dei-Parentem instillet. Eò spectant Sodalitates Mariana, Confe-
 siones & Communiones in Festis Deipara, Litanie quot diebus Sabbathinis in singulis
 classibus recitari solita. &c. Quin Professoribus hæc super re specialem legem impe-
 ravit, quâ tenentur suos Discipulos frequenter ad Marianam devotionem excitare.
 Sed & ipsis Discipulis inter alias Regulas ordine decimam quartam præscripsit: Syn-
 cerum animum, purumque conservare, ac divinis legibus summâ diligentia
 obtemperare nitantur; Deo verò ac Beatissimæ Virgini . . . persæpe, atque ex
 animo se commendent. (b)

(b) *Studiosi Tricoronati, præter alia pietatis Mariana exercitia, ante ingressum Scholarum flexi ad erectam in atrio Statuam se Beata Virgini commendant.*

(b) *Anno 1696. habita fuit à Studiosis Tricoronatis supplicatio, & post eam Magna Mater in Magistram, ac Patronam solenni ritu ab eisdem electa fuit.*

(c) *Hi Discipuli fuerunt Gymnasii Tricoronati; ac primus eorum P. Athanasius Kircher Soc. Jesu sapientiam Ægyptiorum Hieroglyphicis involutam, ac nulli Christianorum hæcenus cognitam ipse felicissimè comprehendit, ac dilucidavit; præterea linguarum Orientalium perfectam habuit notitiam; & raram Mathesos, verumque aliarum scientiam, ob quam meritò ingenii miraculum predicatur. Typis vulgavit 43. tomos, arcanâ eruditione plenos. P. Martinus Sibenius Soc. Jesu Operarius fuit insignis, ac libris editis clarus. P. Jacobus Masenius itidem Soc. Jesu rem literariam editis libris, tam solutè, quàm ligatè scriptis, multùm illustravit. P. Adamus Schall Soc. Jesu ex perillustri Familiâ von Bell oriundus, in Regno Chinesi plurimùm Fidem Catholicam promovit, tantam ibidem virtutis ac doctrina merito consecutus auctoritatem, ut supremam Mandarinum dignitatem obtinuerit, & Præses Concilii Mathematici extiterit. De Justo Lipsio Historiarum in Universitate Lovaniensi Professore, & Regis Catholici Historiographo illud elogium Laurentii Beyerlinck dixisse sufficiat, quòd semper magnus inter magnos fuerit.*

§. VII.

SCIENTIA RHETORICÆ MARIA
A
RHETORIBUS TRICORONATIS
IN
MAGISTRAM ELECTA.

Materes unius Verbi
MARIA,

sed quod suo eloquio numeri damnum pensat:

Hoc enim Verbum ora multorum aperit,

& linguas Infantium facit disertas: (a)

Quin ipse Deus illo facundus est.

Ut ostenderes,

Te esse Parentem Eloquentiæ,

D

per

perquam appositè dixisti ad persuadendum, (b)
 quando dictione unâ,
 quod nullus Oratorum pluribus orationibus potuit, (c)
 Deum ipsum commovisti:
 Simul novam in Verbo, verbo uno faciens Metaphoram, (c)
 quando illud uno FIAT à propriâ sede
 in aliam transtulisti,
 ubi non erat ei locus. (d)
 Postquam invenisti gratiam,
 quàm uberes *Inventionis fontes* (e) in Te manârunt?
 Tum præsertim,
 quando *divinum elaborans Conceptum,*
inventas es in utero habens de Spiritu Sancto. (f)
 Hic conceptus (f) Tibi aliquando elapsus,
 à Te inventus est denuo, ubi inveniri debuit,
in medio Doctorum;
 Erat enim centrum omnis sapientiæ.
Inventa non poteras non aptè disponere;
 Hanc enim artem didicisti à Magistro illo,
sum quo eras ab initio cuncta componens.
Elocutionem in Te nemo desiderat,
 credimus enim,
 quod idem facundissimum Verbum,
 quod ab æterno locutus est Pater,
 in tempore conceptum, elocuta sis Mater.
 Hoc Verbum Tibi *flos campi* fuit, flores proferens verborum,
 quibus Dei Panegyricum exornâsti. (g)
 De memoriâ Tuâ quis dubitet?
omnia enim verba conservâsti in corde Tuo.
Pronunciationem nemo culpaverit:
 Nam *turbata* quidem semel fuisti in sermone;
Sed Angeli, nunquam Tuo. (h)
 Et quia Oratoris est,
 dicenda, maturè cogitando disponere,
 Tu meritò prius cogitabas,
antequam diceres.
 Vocem habuisti pulcherrimam,

quia

quia ex ore Altissimi prodivit. (k)

Ne illam corrumperes,

ab Adami pomo prudenter abstinuisti. (l)

Quam pulcre perorasti ad motum,

quando ad Orationem Tuam

motus in utero cognatus Infans exultavit. (m)

Fructum Tuæ dictionis ex eo colligimus,

quod eodem verbo, (n) quo Deus fecit omnia,

Tu reparaveris universa.

Admitte Neo-Discipulos Magistra,

& largire,

ut deficiente tandem spiritu,

hanc ultimæ orationis nostræ faciamus clausulam :

JESUS, MARIA.

(a) Sapientia cap. 10. vers. 21.

(b) Finis Oratoris est appositè dicere ad persuadendum.

(c) Rorate calide super, & nubes pluant justum. &c. Isaia 45.

(d) Non eras ei locus in diversorio. Luc. 2.

(e) Quinque munera boni Oratoris sunt : Invenire, disponere, eloqui, memoriâ complecti, pronuciare. Hac omnia perfectissimè explevit Maria. (f) Matth. 1.

(g) Cum redirent, remansit Puer Jesus in Jerusalem, & non cognoverunt Parentes ejus. Luc. 2. cap.

(h) Maria sub variâ Tropicâ Antithesi junxit cum misericordiâ morem severitatis ; cum dispersione, & depositione superbiorum humilium exaltationem ; cum esurie satiante saturitatem inanem ; tandemque conclusit, ut Oratrix peritissima, per hoc verbum : Suscepit Israël puerum suum. Ità Gerson tract. 2. in Magnificat.

(i) Qua cum audisset, turbata est in sermone ejus, & cogitabat, &c.

(k) Ecclesiast. 24.

(l) Poma, pyra, nuces, destruunt cantoribus voces.

(m) Ecce enim, ut facta est vox salutationis Tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio Infans in utero meo. Luc. 1. c.

(n) Dixit Deus : Fiat. &c. Gen. 1. c. Dixit autem Maria : Ecce ancilla Domini. fiat mihi &c. Lucæ 1. cap.

Rhetores Tricoronati suos labores dedicant Magistra sue

M A R I Æ.

Ad imitationem Horatii lib. 1. Od. 1.

MARIA, claris edita Regibus,
Electa nuper Gymnadis inclytæ
Trium Coronarum Magistra, &
Rhetoricæ veneranda Præses:

Sunt, quos amores Idaliis juvant
Mixti choreis, & chelys improbis
Instructa nervis, quâ salacis

Fœda canunt documenta lusûs.

Hunc, si Menalcas inter, agrestibus
Indocta ludat carmina fistulis,

Boumque, tellurisque curam

Utilibus doceat cicutis

Rudes colonos; Attalicis licet,

Nunquam movebis conditionibus,

Ut barbita mutet cicutam,

Et positâ veteres avenâ

Revisat urbes. Hic, ubi jugera

Canent pruinis, nec tolerant onus

Silvæ laborantes, gelûque

Flumina constiterint acuto,

Frigus resolvit, ligna super foco

Large reponens, & lepidas vices

Cum barbita alternantē vitro,

Et canit, & bibit ore Bacchum.

Vel si latentes Andromedes Pater

Ostendat ignes, & canis æstuet,

Sidusque vesani Leonis

Immodicis coquat arva flammis;

Propter fluenti lene caput sacri

Stratus virenti membra sub arbuto,

Virtute prælustres amicos

Magnificis veneratur odis.

*Falsia Dicitur
Veneris*

*Marij
venerij*

albescent

Illi Gradivum, bellâque matribus
 Invisa cantant : magnanimos Duces,
 Trojâmq; & Anchisen, & alma
 Progeniem celebrant Diones.
 Hunc insolentes vulnificis juvat
 Mores Popelli carpere versibus :
 Omnes inani, omnes profano
 Dedecorant sua plectra cantu.
 Nos Te canemus, (cetera tradimus
 Obliviosis in mare Creticum
 Portare ventis;) Nos honori
 DIVA Tuo citharam dicamus.
 Quòd si minorem laude Tuâ lyram
 Mater benigno lumine videris,
 Jam ter coronati beatum
 Sideribus caput inferemus.

§. VIII.

SCIENTIA PHILOSOPHIÆ
 M A R I A,
 A PHILOSOPHIS TRICORONATIS
 IN MAGISTRAM ELECTA.

Virgo Mater !
 Liceat nobis, Tuis Filiis, Philosophis Tricoronatis
 argumentari:
Magistra es sapientia, (a) & scientia scientiarum ;
Ergo etiam es Magistra Philosophia.
 In hac arte nemo Te altiores fecit progressus, (b)
 ideòque Tuo merito *Vertex Sophia* (c)
 appellaris.
 Quam Tu tradis Dialecticam, *spinosa non est ;*
loqueris enim rosas, (d) sed quæ spinas non habent. (e)
 Tenebras non patitur Tua Logica ;
 Quia *Sol & Luna* illam illuminat.

Adæquatum illius objectum *Deus* est, ideóque *Reale*;
Entia rationis, & vitiorum Hirco-cervos
nunquam admifisti.

Tu *Paradisus Rationalis* es; (f)

Hunc nunquam ingresus est *Impostor Sophista*; (g)

Quia *caput ipsius Tuo pede contrivisti.*

In hoc *paradiso arbor Prædicamentalis*
arbor vite est. (h)

Per hanc velut per gradus *scalæ* usque ad *supremum Ens*
Tuis *Discipulis* licet ascendere. (i)

Ut ostenderes, Te *rudimenta Dialecticæ*
non ruditer intelligere:

Admirabilem ex *Nomine, & Verbo Propositionem* efformâsti,
quando *Deum - Hominem* concepisti,
& *Verbum Caro* factum est.

Prædicamenta transcendisti omnia,
quando ad *folium entis entium* (k) ascendisti.

Naturam Prædicabilium perfectissimè didicisti,
& ideo nihil magis *predicabas* unquam à *Specie,*
quàm *speciosum, formâ præ filiis hominum.*

Genus tam parvi duxisti, ut *Ancillam* Te dixeris.

In *adjuvandis hominibus* nullam facis *Differentiam*;
nam *de Tuâ plenitudine accipiunt universi.* (l)

Accidentia nunquam penetrâsti acutiùs,
quàm quando *Substantiam* *carnis Filii Tui*
in *Eucharistico epulo* percepisti.

Tibi *Proprium* ille fuit,

qui *in propria venit, & sui eum non receperunt.* (m)

Individuum Tibi *continuo* fuit *DEUS:*

Eidem *maternitatis Relatio* Te ita *copulavit,*
ut in *disolvendo* hoc *vinculo*

& *Actio* actum egerit, & *Passio* nihil profecerit.

Sed neque *æternitatis Duratio,*
aut *Situs* *altitudinis, vel profunditatis*
potuerunt Te ab eodem *separare.*

In *tertiâ mentis operatione* quàm pulcros fecisti *discursus,*
dum *conservares omnia verba, conferens* (n) *in corde Tuo?*

Post *sacrorum Vatum Præmissas,* (o)

Tu

Tu tandem optatissimam mundo fecisti *conclusionens*,
quando DEUM ipsum fasciis conclusisti.

Quòd *arcana Physica* didiceris omnia,
ex eo colligimus,

quòd illum comprehenderis,

qui natura naturans est, & *novum fecit super terram*.

Librum generationis composuisti,

quando de Te natus fuit *Iesus*, qui vocatur *Christus* (p)

Qualis liber?

Scriptus intus, & foris.

Qualis generatio?

Æterna, & temporalis ejusdem Filii:

Illam de Patre sinè Matre,

hanc de Matre sinè Patre.

Libros de ortu, & interitu quàm perspectos habuisti?

noveras enim omnia vicissitudini subesse,

eo solùm excepro,

apud quem non est transmutatio, aut vicissitudinis obumbratio. (r)

Cujus immutabilem essentiam dum speculareris,

Modum nullum admisisti.

Difficultatum nodos,

quos neque *Alexandri gladius* hucusque dissecuit,

Tu feliciter enodasti.

Infinitem actu dari in creatis ad oculum demonstrasti,

quando natus de Te ille *Infinitus*, in terris visus est,

& cum hominibus conversatus. (s)

In *Continuo Dilecti Tui* amore

terminantia Puncta constanter rejecisti;

continud *partibus addendo partes;*

at nunquam tot, quin semper plures.

In *libris de animâ*

Conceptum vite formasti exactissimum,

quia *Deo communem & creaturæ,*

quando *Divinum* concepisti *Verbum;*

quo uno per mortem exspirante,

universa mortalitas respiravit.

Metaphysicam tum ingresa fuisti,

quando coepisti *habitare in altissimis, & eruditis* interesse *cogitationibus.* (r)

*Passiones Entis tam profundè intuita es,
 ut res nulla Tibi videretur aliquid,
 nisi ENS illud,
 quod ità propugnâsti Unum, ut simul admitteres Trinum:
 ità invenisti Bonum,
 ut illi totum cor Tuum immergeres,
 ità cognovisti Verum,
 ut totam ei mentem infunderes.
 Admitte nos bona, ô bona Virgo, (u) in Tuos Discipulos,
 & largire,
 ut absoluto feliciter totius Philosophiæ cursu in terris,
 Theologiæ studium auspicemur in cælis.*

- (a) S. Ildephonsus.
 (b) *Nihil Tibi, Domina, æquale, nihil comparabile est; omne enim, quod est, aut supra Te est, aut infra Te est: quod supra Te est, solus Deus est; quod infra Te est, omne est, quod Deus non est.* S. Anselm apud Bern. de Busto in Mar. Serm. 4. de Concept. B. Virg.
 (c) S. Greg. Nazianz. orat. 29.
 (d) *Rosæ loqui, idem est, ac verba suavia, & rosatum instar amabilia loqui.* Erasmus in adag.
 (e) *De Mariâ Adam. de S. Victor. ità canit: Flos de spinis, spinâ carens, flos spineti gloria.*
 (f) S. Chrysostomus orat. de Annunciat. Virg.
 (g) *eritis sicut Dii, scientes bonum, & malum, verba sunt mendacis Diaboli, Gen. 3.*
 (h) S. Bonaventura in Litan. vocat Beatam Virginem arborem vitæ frugiferam.
 (i) *Maria est scala, per quam descendit Deus, & ascendit homo; a terrâ quidem incipiens; sed ad cælum perstringens.* Joan. Geom. in Cat. cord. ad cap. 1. Luc.
 (k) *Sublimis ista dies, & splendidior sole refulgurans, in quâ Virgo regalis ad thronum Dei Patris evehitur.* B. Petrus Damiani Serm. de Assumpt. Virg.
 (l) S. Bernard. serm. super signum magnum. (m) Joan. 1. cap. (n) Luc. 2. cap.
 (o) *Ambulabunt gentes in lumine tuo, &c.* Mich. c. 4. *Egredietur virga de radice Jesse &c.* Isai. c. 9. (p) Matth. 1. c. (q) Apoc. 5. c. v. 1. (r) Jacobi 1. c. v. 18.
 (s) Baruch 3. c. (t) Proverb. 8. c. v. 12. (u) S. Fulgent. serm. de Epiph.

PHILOSOPH

Ad Beatam

Mater JESU.

Virgo, cui proutis

Et gaudent fa

Tu mihi si pateris, po

Fax, Laurus, (c)

Vna mare est: quis qu

Syribus intami flu

Tu mea Navis eris: per

Hæc ferat ad patrii

Quando rapit timidis

Discit in vitium F

Tu mea Lampas (e)

Obscurant anim

Dom rutilant sacri

Qui regitur Laur

Tu mea Laurus eris, du

Miserit in nocuum

Tu mea Laurus eris,

Despiciam irato fu

Hæc dicit est virtus, t

Lethiferumque suo

Si caput extulerit patu

Et pleno itygiam sp

Tu mea Cedrus eris;

Et spernam gravida

Denique vicina stupe

Et vita jubeant cla

Tu mea Mater eris;

Sic mihi qua vitam

PHILOSOPHI TRICORONATI

Ad Beatam Virginem Mariam.

Mater JESU. Anagramma. Tu mea eris.

Virgo, cui pronus substernitur orbis, & æther ;
Et gaudent famulo succubuisse genu.

Tu mihi, si pateris, posthac eris omnia : Navis, (a)

Fax, Laurus, (c) Cedrus ; (d) denique Mater eris.

Vita mare est ; quisquis malè blando vivit in orbe,

Syrtibus infami fluctuat ille mari.

Tu mea Navis eris : per mille pericula mundi

Hæc ferar ad patrii litora grata poli.

Quando rapit timidis lucem nox cæca tenebris,

Discutit invisum Fax radiosa chaos.

Tu mea Lampas (e) eris : vitiorum quando tenebræ

Obscurant animum, Tu mea Lampas eris.

Dum rutilant sacris elisi nubibus ignes,

Qui tegitur Lauri caside, tutus erit.

Tu mea Laurus eris, dum vindex Numinis ira

Miserit in nocuum fulmina cusa solum.

Tu mea Laurus eris, sub cujus tegmine liber

Despiciam iræo fulmina missa polo.

Hæc cedri est virtus, tumidos procul ejicit hydros,

Lethiferumque suo virus odore necat.

Si caput extulerit patulo Draco magnus averno,

Et pleno stygiam sparserit ore luem.

Tu mea Cedrus eris ; Cedro latitabo sub istâ,

Et spernam gravidæ sparsa venena Stygis.

Denique vicinâ stupeant si lumina morte,

Et vitæ jubeant claudere fata diem :

Tu mea Mater eris ; notumque tuebere Natum :

Sic mihi quæ vitam sustulit, hora dabit.

E

(a) Maria

- (a) *Maria in Hym. Græc. apud Buteon. p. 127. vocatur navis salutem quarentium.*
- (b) *Maria Methodio orat. in Hypap. Fax est omnium fidelium.*
- (c) *Laurus apud Ricciard. tom. 1. fol. 340. symbolicè significat Imperatoriam dignitatem; unde merito Beate Virgini convenit, quæ à Goffrido Vindocin. serm. 8. vocatur Imperatrix Angelorum, & hominum universalis.*
- (d) *Ego quasi cedrus exaltata sum in Libano. Eccli. 24. v. 17.*
- (e) *Maria dicitur in Hymn. Græc. apud Buteon. p. 132. Lampas splendida his, qui sunt in tenebris, conspicua; lumine immortalis accensa, ad cognitionem divinam omnes deducens, splendore mentem irradians.*

C O R O N A II.
DILIGENTIÆ JUVENTUTIS TRICORONATÆ
D E B I T A.

*Absque labore nihil
 vetus est parcemia,
 quæ novâ indies discitur experientiâ.
 Quid vilis aranearum telis?
 Hæc tamen ipso labore laboriosius eviscerantur. (a)
 Ex luto, nisi illud tutuderis, non facies urceum. (b)
 Et lignum, nisi illud extulperis, non fiet Mercurius.
 Ex solo prodeunt fruges, & è vitibus uvæ,
 sed multo sole provocatæ.
 Rectè latialis Pindarus,
 ————— *nil finè magno (c)*
vita labore dedit mortalibus.
 Et Mantuanus vates: (d)
Scilicet omnibus est labor impendendus.
 Quin ipsi Dii mortales quidem adjuvant: (e).
 Sed non nisi facientes:
 Et qui fortunam implorat, manum admoveat; (f)
 illa enim fortes metuit, ignavos premit.
 Victoriosus Hercules
 in capite leonis exuvias portat;
 sed manu clavam gerit, quam pinguam deponit.*